

CS

CS

CS

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 29.6.2010
KOM(2010)356 v konečném znění

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Průběžná zpráva o stavu vývoje roamingových služeb v Evropské unii

(Text s významem pro EHP)

OBSAH

1.	Úvod.....	3
2.	Souvislosti.....	3
2.1.	Stávající nařízení.....	4
3.	Hlavní trendy roamingových služeb	5
3.1.	Vývoj roamingových cen	5
3.2.	Vývoj provozu.....	10
3.3.	Opatření zajišťující transparentnost	11
4.	Pokrok při dosahování cílů nařízení.....	12
5.	Závěr	13

1. ÚVOD

Jednou z nedávných politických priorit Komise bylo vytvořit vnitřní trh roamingových služeb a odstranit přemrštěné poplatky. V červnu 2007 bylo přijato první nařízení o roamingu ve veřejných mobilních telefonních sítích ve Společenství¹ (nařízení o roamingu), jehož cílem bylo přispět k hladkému fungování vnitřního trhu a současně dosáhnout vysoké úrovně ochrany spotřebitele a podpořit hospodářskou soutěž a transparentnost trhu.

Záměrem nařízení o roamingu bylo řešit situaci, kdy jsou přeshraniční hospodářské činnosti (roaming) přímo znevýhodněny ve srovnání s činnostmi vnitrostátními (tuzemské využívání mobilních telefonních služeb).²

Komise provedla první přezkum uvedeného nařízení a dospěla k názoru, že hospodářská soutěž zatím uspokojivě nefunguje. Proto předložila návrhy na změnu nařízení o roamingu. Evropský parlament a Rada přijaly tyto změny v červnu 2009³ a rozšířily platnost a působnost nařízení i na SMS a datové roamingové služby.

Nařízení o roamingu v platném znění je platné do 30. června 2012. Do té doby musí Komise sledovat jeho fungování a podávat o něm zprávy Evropskému parlamentu a Radě. Komise musí přezkoumat používání tohoto nařízení nejpozději do 30. června 2011.

Kromě toho musí Komise nejpozději do 30. června 2010 vypracovat o svém sledování činností souvisejících s roamingem průběžnou zprávu. Toto sdělení představuje průběžnou zprávu o používání nařízení o roamingu v platném znění. Vezmeme-li v úvahu, že změna nařízení je v platnosti teprve od června 2009, poskytuje tato průběžná zpráva obecný souhrn posledních trendů v oblasti roamingu a první posouzení pokroku na cestě k dosažení cílů nařízení.

2. SOUVISLOSTI

Od okamžiku přijetí pozměněného nařízení Komise úzce spolupracovala se skupinou evropských regulačních orgánů (ERG) a jejím nástupcem, Sdružením evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací (BEREC), sledovala jeho provádění a rozvoj roamingových služeb. Sdružení BEREC provádí rozsáhlý sběr dat pro sestavování srovnávacích zpráv, z nichž poslední byla zveřejněna v dubnu 2010 a poskytla důležité informace pro toto sdělení. V březnu 2010 sdružení BEREC rovněž zveřejnilo zprávu o alternativních maloobchodních cenách hlasových služeb, SMS a datového roamingu a zprávu o harmonizaci roamingu. Obě uvedené zprávy poskytly pro tento dokument důležité vstupní informace⁴.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 717/2007 ze dne 27. června 2007 o roamingu ve veřejných mobilních telefonních sítích ve Společenství, Úř. věst. L 171, 29.6.2007, s. 32.

² Viz bod 20 závěrů generálního advokáta Evropského soudního dvora ve věci C-58/08.

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 544/2009 ze dne 18. června 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 717/2007, Úř. věst. L 167, 29.6.2009, s. 12.

⁴ Všechny zprávy ERG/BEREC jsou k dispozici na adrese: http://www.erg.eu.int/documents/index_en.htm.

Dne 24. března 2010 pořádala Komise seminář o roamingových službách, jehož se zúčastnili zástupci odvětví, sdružení spotřebitelů, vnitrostátních regulačních orgánů (NRA) i ministerstev. Pro účely této zprávy vzala Komise v úvahu i názory vyjádřené na tomto semináři⁵.

2.1. Stávající nařízení

Nařízení o roamingu reguluje velkoobchodní i maloobchodní poplatky za hlasové roamingové služby a obsahuje opatření ke zlepšení transparentnosti. Na velkoobchodní úrovni se uplatňuje cenový strop a jeho každoroční snižování. Od července 2009 je výše příslušného velkoobchodního stropu 0,26 EUR, která od 1. července 2010 dále klesne na 0,22 EUR. Na maloobchodní úrovni byl v roce 2007 stanoven maximální strop v podobě Eurotarifu, který musí všichni operátoři nabízet a každoročně snižovat a který je nastaven jako výchozí tarif všem zákazníkům, pokud výslovně nepožádají o tarif jiný. V současné době je nastaven na 0,43 EUR za minutu odchozího hovoru a 0,19 EUR za minutu hovoru příchozího a od 1. července 2010 se tyto ceny dále sníží na 0,39 EUR u odchozích a 0,15 EUR u příchozích hovorů. V souladu s pozměněnými nařízeními o roamingu se tyto cenové stropy účtují po vteřinách s možností nastavit na velkoobchodní úrovni – a u odchozích hovorů i na maloobchodní úrovni – minimální účtovanou dobu na 30 vteřin. Operátoři jsou povinni nabízet Eurotarif, v oblasti hlasových roamingových služeb však mohou nabízet i alternativní maloobchodní tarify. Kromě toho nebudou smět operátoři od 1. července 2010 účtovat zákazníkům žádné poplatky za příchozí roamingové hlasové služby.

V případě SMS je velkoobchodní strop stanoven na 0,04 EUR a byl zaveden i maloobchodní tarif euro-SMS ve výši 0,11 EUR, který musí operátoři nabízet (u hlasových služeb mohou operátoři nabízet i alternativní tarify). Pro datový roaming byl velkoobchodní strop stanoven a v současné době dosahuje 1 EUR za megabyte (MB). Bude se rovněž každoročně snižovat a od července 2010 bude jeho výše 0,80 EUR. Dále byla zavedena opatření, jejichž cílem je zajistit transparentnost pro zákazníka. Operátoři musí zasílat informace o roamingových poplatcích v okamžiku, kdy zákazník vstoupí do jiného členského státu, spolu s informací o možnosti volat v navštíveném členském státě bezplatně číslo 112. K opatřením zajišťujícím transparentnost patří i ustanovení, které má zabránit „šoku z vyúčtování“ roamingových datových služeb („mezní limit“). Mezní limit je možno nastavit na žádost zákazníka od 1. března 2010 a od 1. července 2010 bude platit mezní limit ve výši 50 EUR pro všechny zákazníky, kteří si ještě jiný limit nezvolili.

⁵

Další informace o semináři:

http://ec.europa.eu/information_society/activities/roaming/workshop/index_en.htm.

3. HLAVNÍ TRENDY ROAMINGOVÝCH SLUŽEB

3.1. Vývoj roamingových cen

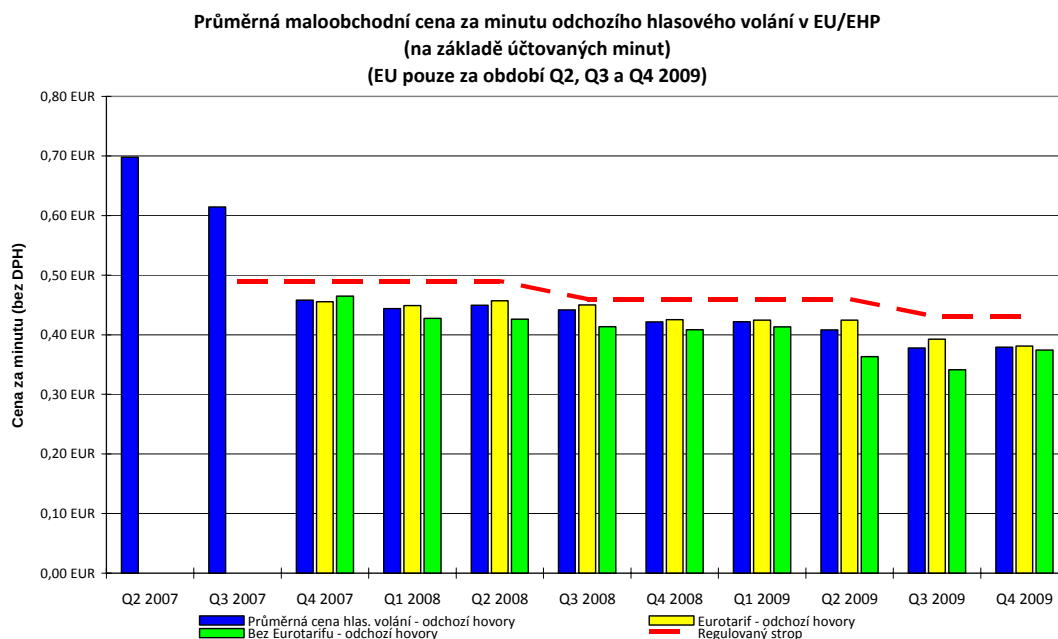
Hlasové služby

Klíčové body

- Ceny odchozích hlasových služeb jsou nyní o 46 % a ceny příchozích o 55 % nižší, než byly před vstupem prvního nařízení o roamingu v platnost.
- Průměrné ceny Eurotarifu nabízeného operátory a alternativních tarifů se drží přibližně na úrovni regulovaných stropů.
- Mezi regulovanými (Eurotarif) a neregulovanými (alternativními) tarify je jen malý rozdíl. Mezi jednotlivými členskými státy existují značné odchylky.
- Nová ustanovení o účtování, která zavedla účtování po vteřinách, vedla k 63% snížení přeplatků způsobených předchozími metodami účtování u odchozích hovorů a k jejich odstranění o hovorů příchozích.

Celkově lze říci, že nové cenové stropy a ustanovení o účtování se dodržují. Pro spotřebitele to znamená pokračující výhody plynoucí z nižších roamingových tarifů a současné ceny odchozích hlasových služeb jsou nyní o 46 % a ceny příchozích o 55 % nižší, než byly před vstupem prvního nařízení o roamingu v platnost. Dalším přínosem pro spotřebitele jsou nová ustanovení o účtování po vteřinách, v jejichž důsledku se u odchozích hovorů přeplatek způsobený předchozí metodou účtování snížil o více než polovinu. Jak velkoobchodní, tak i maloobchodní ceny (viz obrázek 1 níže) se však nadále drží přibližně na úrovni regulovaných stropů.

Průměrná velkoobchodní cena za minutu na konci roku 2009 dosahovala 0,23 EUR. U maloobchodních cen byl na konci roku 2009 průměr Eurotarifu nabízeného operátory 0,38 EUR za minutu u odchozích hovorů a 0,17 EUR za minutu u hovorů příchozích. Tyto průměrné ceny postupně klesaly spolu se snižováním regulovaného stropu.

Obrázek 1 (zdroj: BEREC)

Jak pro odchozí, tak i příchozí hovory existují alternativní tarify. V některých případech jsou nižší než Eurotarif nabízený operátory, mezi jednotlivými členskými státy jsou však značné rozdíly. Průměrná cena odchozích hovorů u alternativních tarifů se ve druhé polovině roku 2009 zvýšila a nyní téměř dosahuje úrovně průměrné ceny za minutu u Eurotarifu (viz obrázek 1 výše). U příchozích hovorů jsou alternativní tarify v průměru nižší než Eurotarif nabízený operátory, v důsledku snížení regulovaných stropů v červenci 2009 jsou však tyto průměrné ceny téměř na stejné úrovni.

Účtování hlasových služeb po vteřinách bylo zavedeno, aby se odstranily skryté poplatky plynoucí pro spotřebitele z účtování po minutách a aby se tak zajistilo, že budou spotřebitelé platit jen to, co skutečně využijí. Shromážděné údaje ukazují, že toto opatření vedlo ke značnému snížení přeplatků⁶. Vnitrostátní regulační orgány uvedly, že někteří operátoři nebyli schopni provést tyto ustanovení včas, ale chystali se je provést co nejdříve a spotřebitele za případné ztráty odškodnit.

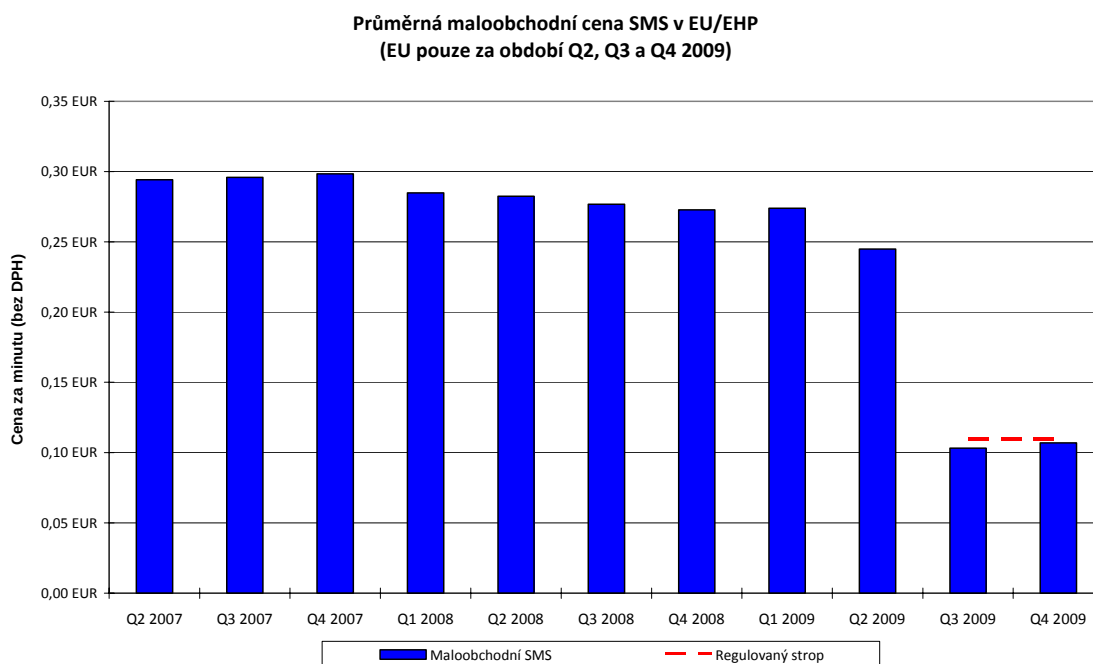
Na maloobchodní úrovni se dřívější přeplatky z vyúčtování odhadovaly zhruba na 24 % ceny u odchozích hovorů, což se nyní snížilo o více než polovinu na 10 %. U příchozích hovorů se odhadovalo, že dříve používané účtování po minutách znamenalo pro spotřebitele přeplatek zhruba ve výši 19 %. Při současném účtování po vteřinách by měl tento přeplatek úplně zmizet. Vnitrostátní regulační orgány dohlížejí na to, aby operátoři tato ustanovení používali správně.

⁶ Tj. rozdíl mezi skutečným a vyúčtovaným využitím služby.

Klíčové body

- Ceny za SMS klesly v průměru o zhruba 60 %.
- Velkoobchodní ceny a ceny za Euro-SMS tarify nabízené operátory se drží přibližně na úrovni regulovaných stropů.
- Průměrná cena alternativních SMS tarifů je vyšší, než regulovaný strop (0,14 EUR za alternativní SMS tarif ve srovnání s 0,10 EUR u tarifu Euro-SMS). Tarif Euro-SMS nabízený operátory je v dané chvíli pro spotřebitele obecně nejlepší možností.

Cenové stropy pro SMS zavedené na velkoobchodní i maloobchodní úrovni se dodržují a spotřebitelé mají nyní výrazně nižších cen za SMS roaming ve srovnání se stavem před vstupem pozměňujícího nařízení v platnost. Ceny se však drží přibližně na úrovni regulovaných stropů a konkurenční alternativní tarify zatím neexistují.

Obrázek 2 (zdroj: BEREC)

Průměrná velkoobchodní cena SMS značně klesla z 0,13 EUR před vstupem pozměňujícího nařízení v platnost na 0,04 EUR na konci roku 2009. Na maloobchodní úrovni toto snížení zatím nevyústilo v silnější hospodářskou soutěž.

Na konci roku 2009 byla průměrná cena tarifu Euro-SMS nabízeného operátory 0,10 EUR, zatímco výše regulovaného stropu je 0,11 EUR. Ve srovnání s průměrnou cenou 0,24 EUR před vstupem těchto ustanovení v platnost to představuje snížení přibližně o 60 %.

Operátoři mohou nabízet i alternativní tarify, zatím se však v EU mnoho novinek v oblasti alternativních SMS tarifů neobjevilo. Cenové úrovně těchto alternativních tarifů se povážlivě liší a na konci roku 2009 byla průměrná cena za SMS u alternativního tarifu 0,14 EUR, což je mnohem více než regulovaný strop. Pouze v několika členských státech existují alternativní tarify, které jsou atraktivnější než nabízený regulovaný tarif Euro-SMS. V mnoha členských státech se alternativní tarify pohybují na úrovni stropu, v některých jsou však mnohem vyšší, někdy dokonce více než 0,20 EUR za SMS. Tarif Euro-SMS je proto ve většině případů pro spotřebitele nejlepší možností.

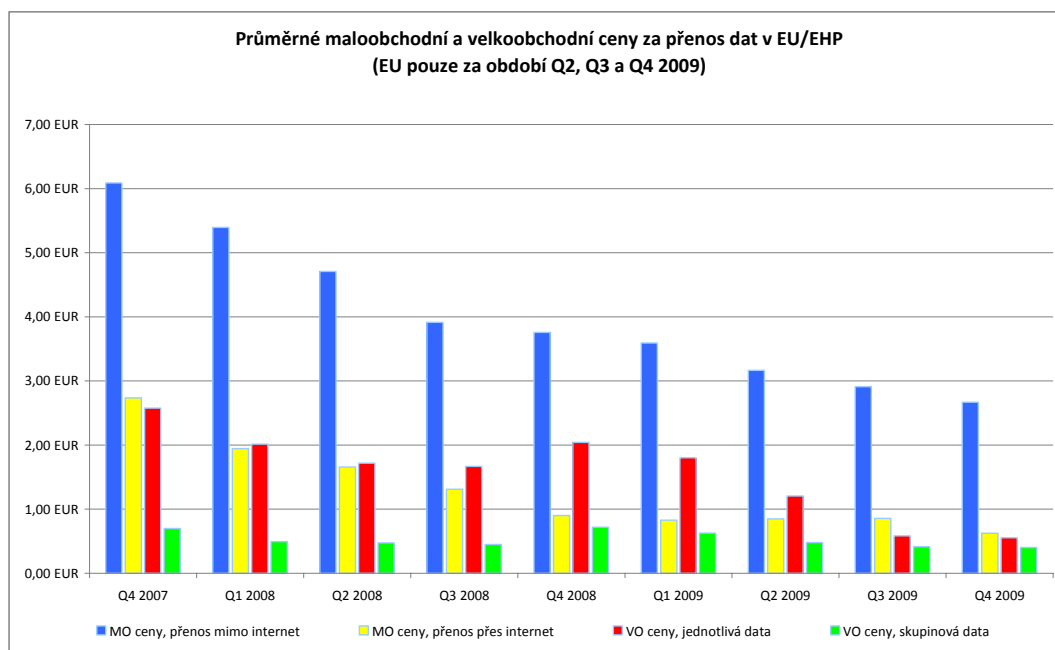
Údaje

Klíčové body

- Značné snížení velkoobchodních cen za přenos dat (z 1,2 EUR na 0,55 EUR za MB), průměrná cena je nyní výrazně pod hladinou regulovaného stropu.
- Maloobchodní ceny za přenos dat postupně klesají, doposud se do nich však plně nepromítá snižování velkoobchodních cen.
- Obavy nadále vzbuzují „šoky z vyúčtování“.

Pozměňující nařízení zavedlo velkoobchodní stropy na roamingové datové služby, které nyní dosahují výše 1 EUR za MB a jsou účtovány po kilobytech (kB). Od 1. března 2010 mohou spotřebitelé na maloobchodní úrovni požádat o nastavení mezního limitu. Přestože zavedení stropu pro velkoobchodní ceny vedlo ke značnému snížení průměrných velkoobchodních i maloobchodních cen, nemohou zatím spotřebitelé plně využívat výhod snížení velkoobchodních cen a rozdíly mezi jednotlivými členskými státy jsou velké.

Zdá se, že operátoři dodržují strop pro velkoobchodní ceny, a průměrné velkoobchodní poplatky značně poklesly. Na konci roku 2009 byla průměrná cena za MB 0,55 EUR, což je podstatně méně než regulovaný strop. Průměrná velkoobchodní cena byla před vstupem pozměňujícího nařízení v platnost 1,2 EUR za MB, takže došlo ke snížení o 50 %.

Obrázek 3 (zdroj: BEREC)

Jak ukazuje obrázek 3 výše, průměrné maloobchodní ceny za přenos dat se rovněž snižují, není však zřejmé, zda se snižování velkoobchodních cen vždy promítá do cen maloobchodních. Na konci roku 2009 byla průměrná maloobchodní cena za MB 2,66 EUR, což představuje velké snížení oproti počátku roku 2009, kdy průměrná cena dosahovala 3,62 EUR. Nižší velkoobchodní ceny však vedou k ještě větším maržím pro operátory, protože maloobchodní ceny neklesají stejnou rychlostí. Mezi zeměmi navíc existují značné rozdíly. V některých členských státech dosahují průměrné maloobchodní ceny zhruba 4 EUR za MB, či dokonce téměř 6 EUR za MB.

Standardní ceny operátorů navíc zůstávají vyšší než výše uvedené ceny průměrné. Standardní tarify se pohybují od 2 do 5 EUR za MB, někdy dokonce nad 7 EUR za MB. Pokles průměrných maloobchodních cen za přenos dat lze tedy vysvětlit nárůstem paušálních poplatků nebo nabídkou balíčků služeb a účinnějším využíváním na straně spotřebitelů. Obecně se operátoři přidržují praxe, podle níž nabízejí speciální balíčky služeb na určité časové období, tj. zejména na denní či měsíční bázi. Znamená to, že předplatitel využívající velké objemy může využít velkých slev za MB, zatímco spotřebitelé využívající jen malé objemy dat nakonec v mnoha případech platí za víc, než skutečně spotřebovali.

Operátoři nyní těží z velkoobchodního stropu účtovaného na bázi kB, který byl zaveden, aby se zabránilo opakování problému s rostoucími účty, který už zažili v případě hlasových služeb. Přesto však vždy neúčtují zákazníkům skutečnou spotřebu, tj. podle využitých kB, a často se objevují zvýšení o 10 nebo až 100 kB.

Přetrvávající vysoké ceny spolu s uplatňováním zvýšení vedou pro spotřebitele v některých případech i nadále k „šokům z vyúčtování“. Očekává se, že úplné zavedení mezního limitu od 1. července 2010 pomůže tyto „šoky z vyúčtování“ odstranit.

3.2. Vývoj provozu

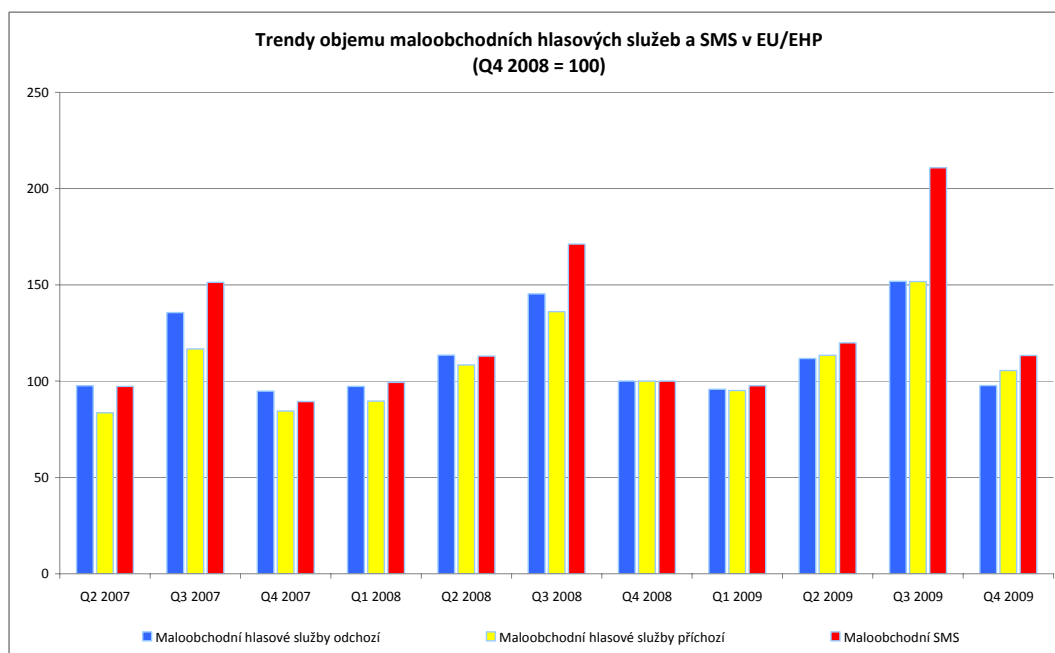
Klíčové body

- Objemy hlasových služeb, zejména příchozích hovorů, a SMS nepřetržitě rostou.
- Objem datových roamingových služeb vzrostl v roce 2009 o více než 40 %.

Pro řádné posouzení vývoje provozu je třeba se odkazovat na totéž období předchozího roku, které bere v úvahu sezonní výkyvy cestování.

Obecně lze říci, že objemy provozu jsou ovlivněny hospodářskou recesí a poklesem cestování v EU. Dopad nařízení o roamingu na objemy nelze spolehlivě oddělit od dopadů celkové hospodářské situace.

Jak ukazuje obrázek 4 níže, spotřebitelé i nadále využívají roamingové služby navzdory tomuto hospodářskému vývoji. Ukazuje to důvěru spotřebitelů a výhody, které nařízení o roamingu přineslo, zejména v situaci hospodářské recese, která způsobila značný pokles cestovního ruchu a služebních cest⁷. Objemy provozu příchozích hlasových služeb a roamingových SMS obecně v uplynulých dvou letech narůstaly a sezonní špičky se dostavovaly ve třetím čtvrtletí každého roku. Objemy odchozích hlasových služeb zůstaly beze změny nebo se dokonce ve druhém čtvrtletí mírně snížily.

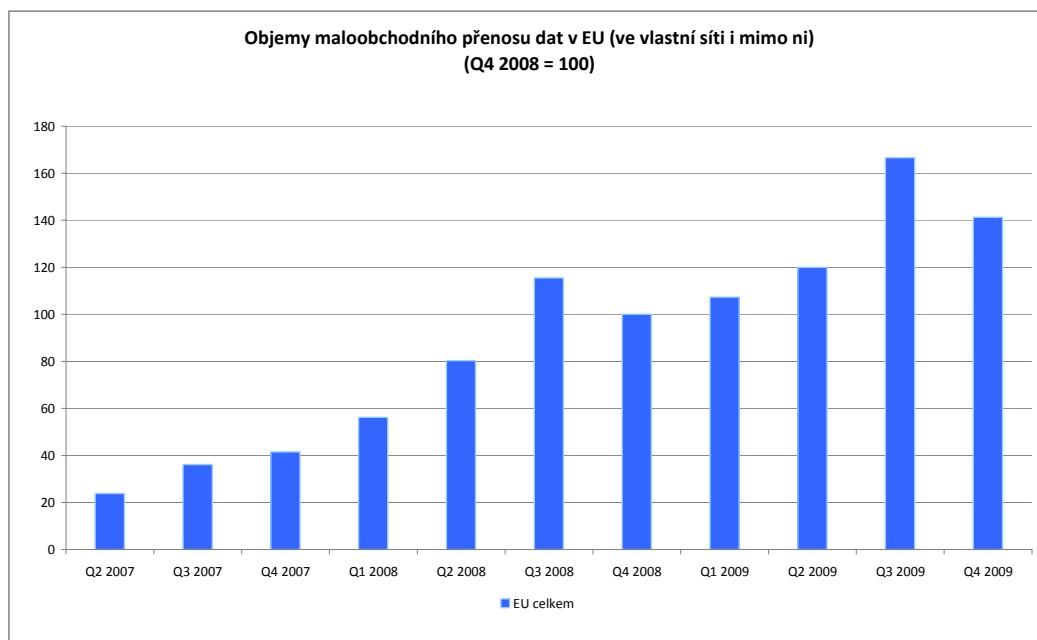
Obrázek 4 (zdroj: BEREC)

Podstatné zvýšení objemu služeb SMS bylo možné pozorovat po vstupu v platnost pozměňujícího nařízení, které zavedlo cenový strop pro SMS. Objemy SMS vzrostly v třetím čtvrtletí roku 2009 o 20 % ve srovnání se stejným obdobím roku 2008, což ukazuje, že nižší ceny a zlepšená transparentnost vedly k vyšší spotřebě.

⁷

Eurostat odhaduje pokles cestování na 12 %.

Jak ukazuje obrázek 5 níže, objemy roamingových datových služeb se nadále značně zvyšují a v roce 2009 dosáhly nárůstu přes 40 %. Vzhledem k nárůstu mobilních datových služeb se očekává, že tento trend bude pokračovat i v blízké budoucnosti.

Obrázek 5 (zdroj: BEREC)

3.3. Opatření zajišťující transparentnost

Nařízení o roamingu obsahuje řadu opatření zaměřených na transparentnost, která mají zajistit informovanost spotřebitelů o roamingových cenách. Kromě oznámení platných poplatků za hlasový a SMS roaming je domovský poskytovatel povinen informovat zákazníka využívajícího roaming také o platných poplatcích za datový roaming. Zákazníci tak sice obdrží několik samostatných zpráv, ale jsou řádně informováni o cenách roamingu. V každém případě mohou spotřebitelé svého operátora požádat, aby jim přestal tyto SMS zprávy o cenách roamingu zasílat.

Některým operátorům se nepodařilo k 1. červenci 2009 splnit všechny požadavky pozměňujícího nařízení o roamingu, ale ve většině případů byly počáteční problémy brzy vyřešeny. Ve zbývajících případech – jedná se zejména o nové subjekty na trhu (MVNO – operátory mobilních virtuálních sítí), které zahájily činnost po 1. červenci 2009 – dohlíží na dodržování nařízení vnitrostátní regulační orgány.

Pozměňující nařízení kromě toho zavedlo mezní limit, jehož účelem je zabránit „šoku z vyúčtování“ při používání roamingových služeb. Od 1. března 2010 jsou operátoři povinni nabízet možnost, aby si spotřebitelé mohli předem stanovit maximální částku, kterou si přejí utratit za datové služby v zahraničí. Zákazníci jsou nejprve informováni při dosažení 80 % tohoto limitu a po jeho dosažení musejí mít možnost výběru, zda chtějí nadále těchto služeb využívat. Od 1. července 2010 bude automaticky platit mezní limit ve výši 50 EUR pro všechny zákazníky, kteří si jiný limit nezvolili.

Zprávy o uskutečňování této služby ke dni 1. března 2010 jsou převážně uspokojivé. I když byly zpočátku hlášeny určité problémy, v současnosti se zdá, že většina jich

již byla vyřešena. V několika případech musely ohledně dodržování předpisů zasáhnout vnitrostátní regulační orgány a jeden operátor se rozhodl vyhradit používání datového roamingu pro předplatitele, dokud nebudou jeho systémy plně uzpůsobeny meznímu limitu. Tento mezní limit musí být k dispozici všem typům zákazníků, kteří využívají služeb datového roamingu (a to jak předplacených, tak i placených následně⁸).

Vnitrostátní regulační orgány pozorně sledují provádění těchto ustanovení, aby bylo toto opatření týkající se mezního limitu správně uplatňováno, a zejména se zaměří na 1. červenec 2010, kdy se opatření začne vztahovat na všechny zákazníky. Vzhledem k tomu, že funkce „mezního limitu“ pro zákazníky, kteří o ni požádají, je k dispozici teprve od 1. března 2010, bude podrobnější analýza jejího celkového provádění a toho, jak ji vnímají zákazníci, zařazena do přezkumu Komise v roce 2011.

4. POKROK PŘI DOSAHOVÁNÍ CÍLŮ NAŘÍZENÍ

Mezi hlavní cíle nařízení o roamingu patří podpora hospodářské soutěže, konsolidace jednotného trhu a zajištění toho, aby ve srovnání s domácími poplatky neplatili spotřebitelé po překročení hranic neodůvodněně vysoké ceny. Nařízení o roamingu stanoví podmínky nezbytné pro rozmach hospodářské soutěže a Komise očekává, že operátoři této příležitosti využijí k vypracování konkurenceschopných nabídek roamingu.

Nařízení úspěšně poskytlo odpovídající ochranu spotřebitelům a přispělo ke konsolidaci vnitřního trhu; toho bylo dosaženo zejména zavedením cenových stropů.

Vývoj cen i rozmanitost nabídek jsou dobrým signálem, že hospodářská soutěž narůstá. U hlasových služeb a SMS slouží v tomto ohledu jako hlavní ukazatel úrovně hospodářské soutěže na trhu to, do jaké míry nabízejí operátoři ceny nižší, než jsou regulované stropy. Ceny služeb hlasového a SMS roamingu se však stále drží blízko stropů. Pozměňující nařízení stanovilo vyšší rozpětí mezi velkoobchodními a maloobchodními cenami v případě regulovaných stropů u hlasových služeb, aby se mohla rozvinout soutěž na maloobchodní úrovni, zejména mezi alternativními operátory, ale zatím se tato skutečnost do vyšší cenové konkurence nepromítla.

K regulovanému Eurotarifu a k tarifu Euro-SMS zřejmě existuje řada alternativ. U hlasových služeb se jedná o alternativní tarify s různými cenovými strukturami (např. s časovým omezením, s měsíčním předplatným nebo se sestavovacím poplatkem, s účtováním za minutu). Průměrná cena za SMS v alternativních tarifech je vyšší než u tarifu Euro-SMS nabízeného operátory. V některých členských státech jsou alternativní tarify za služby SMS roamingu výrazně vyšší než regulovaný strop.

Pokud jde o služby datového roamingu, není dosud zcela jasné, zda snížení velkoobchodních poplatků povede ke konkurenceschopnosti služeb datového roamingu na maloobchodní úrovni. Vzhledem k tomu, že standardní ceny operátorů

⁸ Viz také bod 27 revidovaných pokynů ERG týkajících se nařízení o mezinárodním roamingu, které jsou k dispozici na adrese:

http://www.erg.eu.int/doc/publications/erg_09_24_final_roaming_regulation_erg_guidelines.pdf.

zůstávají nadále vysoké, je výrazným ukazatelem toho, zda operátoři využívají nižších velkoobchodních tarifů u datového roamingu ve prospěch svých zákazníků, skutečnost, do jaké míry zákazníci využívají speciálních hodnotných balíčků služeb.

I když se průměrné ceny služeb datového roamingu snižují, udržují si průměrné maloobchodní ceny stále výrazný náskok nad sazbami na velkoobchodní úrovni. Zdá se, že standardní ceny operátorů neklesají, což znamená, že pokles průměrných cen může být způsoben větším a účinnějším využíváním stávajících nabídek.

Poplatky za roaming jsou zřejmě stále ještě vyšší než u domácích mobilních telefonních služeb. Ceny za domácí služby se obecně snižují a zvyšuje se dostupnost paušálních poplatků a nabídek balíčků služeb. BEREC zkoumá vývoj cen roamingu i domácích cen, aby mohl ve svém přezkumu v roce 2011 provést jejich úplnou analýzu.

Z výše uvedených skutečností vyplývá, že ve struktuře roamingových služeb stále chybí dostatečná dynamika hospodářské soutěže. Stále přetrvávají strukturální problémy roamingového trhu, které vyplývají jednak z nedostatečného konkurenčního tlaku na straně nabídky, jednak z charakteristických rysů poptávky. Roamingový trh má specifické přeshraniční rysy, v jejichž důsledku dosud neprobíhá účinná hospodářská soutěž, a tento problém nejsou vnitrostátní regulační orgány schopny řešit. Stávající systém cenových stropů sice znamená určitý přínos, pokud jde o ochranu spotřebitelů a podporu vnitřního trhu, ale sám o sobě není schopen tyto problémy adekvátně vyřešit.

Na úrovni velkoobchodu, kde je provoz mezi mobilní operátory rozložen rovnoměrně, neexistuje dostatečně silný stimul pro zavedení velkoobchodních konkurenčních poplatků. Průměrné ceny velkoobchodního provozu mimo vlastní skupinu se však i nadále blíží maximálním stropům, což svědčí o dosud slabé dynamice hospodářské soutěže. Koneční uživatelé na maloobchodní úrovni navíc nenakupují roamingové služby samostatně, ale spolu s domácími službami.

K větší konkurenceschopnosti roamingového trhu EU může přispět technický rozvoj a/nebo alternativy roamingových služeb, jako např. dostupnost služeb VoIP nebo WiFi. Zatímco se tyto alternativní služby, zejména služby VoIP, využívají na domácí úrovni stále více, v jejich užívání při roamingu nebyly zaznamenány žádné významné změny.

Podle názoru Komise je pro dobře fungující roamingový trh nepostradatelná účinná hospodářská soutěž. Mezi ukazatele takovéto hospodářské soutěže patří průměrné ceny, které se nepohybují kolem úrovně regulovaných stropů, a existence alternativních nabídek vykazujících inovační a konkurenční dynamiku.

5. ZÁVĚR

Celkově proběhlo provádění pozměňujícího nařízení o roamingu hladce, operátoři dodržují nová ustanovení a vnitrostátní regulační orgány zajišťují, aby tomu tak bylo i nadále. Zákazníci mají prospěch ze snížení cen u hlasových služeb a roamingových SMS a z vyšší transparentnosti. Ceny za datový roaming se rovněž snížily, nicméně zákazníci zatím nemají v plné míře užitek ze snížení cen, k němuž došlo na úrovni

velkoobchodu. Dostatečně se zatím na roamingovém trhu nerozvinula ani hospodářská soutěž a stále přetrvávají strukturální problémy.

Zavedení mezního limitu bude platit od 1. července 2010. K témuž datu začne platit postupné snižování cen a operátoři navíc nebudou moci účtovat zákazníkům žádné poplatky za příchozí roamingové hlasové služby.

Komise provede úplný přezkum fungování nařízení o roamingu do 30. června 2011. V tomto přezkumu Komise posoudí, zda bylo dosaženo cílů nařízení. Za tím účelem Komise přezkoumá vývoj situace u velkoobchodních a maloobchodních poplatků, míru hospodářské soutěže v poskytování roamingových služeb a kvalitu těchto služeb. Komise dále:

- zhodnotí vývoj situace u mobilních služeb na domácí úrovni,
- na základě technického rozvoje prověří dostupnost a kvalitu služeb, které nabízejí alternativu k roamingu,
- posoudí, zda kromě cenové regulace existují i jiné způsoby, jak řešit strukturální problémy na roamingovém trhu a jak vytvořit pro roaming konkurenční vnitřní trh.

V rámci přezkumu v roce 2011 bude tudíž provedena analýza toho, zda bude nezbytné dále regulovat roamingové služby (ať už formou regulace cen, či nějakým jiným dlouhodobým alternativním způsobem), nebo zda by měla platnost nařízení o roamingu skončit v roce 2012 a roamingové služby by měly být zcela přenechány působení tržních sil. Ať už bude přístup jakýkoli, je třeba zajistit, aby dosud dosažené výhody zůstaly zachovány.